

■ Nigar Pirimova
teatrşünas

Hansı sənətdə olursan ol, xalqına, vətəninə xidmət etmək əsas amalıdır. Bugünkü müsahibim gənc olmasına baxmayaraq, müsabiqələr laureatı, neçə-neçə tamaşalarda oynayıb, seyrci sevgisini qazanan, Azərbaycanın hüduqlarından kənarında, bir sıra xarici ölkələrdə vətəni layiqincə təmsil edən, adını hər zaman uca tutan, işinə, peşəsinə ləyaqətlə, sevgilə, vicdanla, qərəzsiz yanaşan, tələbələrini sevimli müəlliməsi, ailəsinin gözəl xanımı, seyrcilərinin sevimli aktrisası olmağı bacaran Musiqili Teatrın aktrisası Səidə Şerifəliyevadır. Uşaqılıqdan meylini kitablara, musiqiyə salan Səidə xanımın bu sevgisi bu günə qədər nə azalıb, nə də dəyişib. Musiqisiz özünü bir an belə təsəvvür etməyən gözəl aktrisa öz sadəliyi, səmimiyyəti, gözəl xarakteri, ilk görüşdən insana isti münasibəti ilə adamda elə təəssürat yaradır, sanki onu çoxda tanıyırsan.

-Doğulub, boya-başa çatdığınız mühitdən danışın.

-Özüm Bakıda anadan olsam da, bütün uşaqılığımı Neftçalada keçirmişəm. Məktəbi qırmızı diplomla bitirmişəm. Uşaq vaxtı fikrim vardı həkim

-Bilirsiniz, mən vokalı bitirmişəm. Bizdə belədir ki, klassik opera müğənnisi kimi tərənəmədən, bir yerdə dayanıb oxumalısan. Hərəkət etməyi, ümumiyyətlə, bacarmırıq. Moskvada yaşayanda çalışdım oradakı Musiqili Teatra işə qəbul olum, mənə götürmədilər. Bildirdilər ki, "siz klassik opera müğənniləri kimi quru dayanırsınız, eləcə oxuyub, çıxıb gedirsiniz. Bizə isə lazımdır ki, siz rəqs edəsiniz, danışırsınız". Amma Musiqili Teatrda çox gözəl rəqs müəllimləri var. Eyni zamanda rejissorlarımız səbr və anlayışla qarşılayırlar hər şeyi. Teatra təzə gələndə mənə elə rollar verirdilər ki, oxumaq daha çox olsun, nəinki oynamaq, danışmaq. Məsələn, ilk rolum Üzeyir Hacıbəylinin "O olmasın, bu olsun" musiqili operetnasında Gülnaz obrazı idi. Burada da sözüm, demək olar, yox idi, ancaq oxumaq lazım gəlirdi. Sözüm odur ki, hər zaman anlayış göstəriblər mənə, lazım gəldikdə bir aktyorla on dəqiqəyə alınan rəqsi mənə iki saata da olsa, səbrlə öyrətdilər.

-Bu günə qədər sənətinizdə hansı çətinliklərlə rastlaşmışınız?

-Mən bütün işlərimə dəhşətli dər-

-Adətən, aktrisalarından obrazları ilə özləri arasında oxşarlıq olub-olmadığını soruşduqda mütləq özlərindən bir parça, yaxud da elə özlərini oynadıklarını eşidirik. Sizdə necədir, obrazlarınızda həyatdakı Səidə xanımdan nə isə var, yoxsa yox?

-Qəribəsi odur ki, əvvəllər mənə həyat tərzimə yaxın rollar verirdilər. Onları ifa etmək daha asan olurdu, yəni özüm necəyəm, elə də oynayırdım. Məsələn, "Baladadaşın toy hamamı" tamaşasında mənə necə görürsünüzsə, həyatda da elə gülə-gülə gəzən insanam. Sonralar mənə "Qısqanc ürəklər"də Səbinə obrazını verdilər. Orda həyasız, qısqanc qadını oynamaq idi. Hirsdən gözüm necə qızırdısa, heç nəyi görə bilmirdim. Ondan sonra "Silva" tamaşasında müğənni obrazında oynasam da, kənardan baxanlar deyirlər ki, sən nə qədər mənfə, yaxud yüngül obraz oynasam da, içindəki alicənəbliq, kübarlıq özünü büruzə verir. Bəzən həqiqətən, çətin olur. Elə olur ki, rejissor mənə bu qədər emosional oynamağımı tövsiyə edir, ancaq mən obrazı canlandıranda hər şeyi unuduram, ancaq obrazımın həyatını yaşayıram.

şasında Xalq artisti İlham Namiq Kamalla mənfə obrazda oynayırdıq. Amma mənfə obrazda necə oynayırsansa, sonda hamı deyir, biz sənə mənfə obrazını da müsbət görürük. Sanki hər şeydə sən haqlısan. Tipajını sevdirir sən.

-Əsas təhsiliniz musiqidir. Bəs, ilk dəfə aktrisa kimi səhnəyə çıxanda hansı çətinliklərlə qarşılaşmışınız?

-Əlbəttə, çox böyük çətinliklərlə qarşılaşmışam. Çünki bayaq da qeyd etdim, opera ifaçısı ilə musiqili teatr aktrisası olmaq arasında çox böyük fərq var. Dirijorun qarşısında dayanıb oxumaq asandır. Ancaq musiqili teatrda rəqs edirsən, oxuyursan, oxuyandan sonra danışırısan, sonra qışqırırsan, bütün bunları ard-arda etmək böyük hünər tələb edir. İlk vaxtlar Gülnaz obrazıma kənardan baxanda mənə elə gəlirdi heç gəzə də bilmirəm. Həyatda normal gəzən insan səhnədə təmam başqa cür hərəkət edir.

-Mətni unutduğunuz anlar olubmu?

-Qəti olmayıb. Ən əsası, ona görə ki, çox məsuliyyətli insanam. Tamaşaya gələndə belə yolda sözlərimi təkrarlayıram. Bəzən olub ki, həftəsonu üç gün dalbadal "Baladadaşın toy hamamı" tamaşası oynanıb, mən üç gün təkrarlamışam obrazımın sözlərini. Bir şeyi də deyim ki, səhnədə qəti həyəcan keçirən insan deyiləm. Əgər səhnəyə çıxdımsa, qurtardı, həmin obrazı yaşayıram, ətrafı unuduram. Səhnəyə ayağımı qoyanda, özümü səhnənin ağası hiss edirəm (gülür).

-Teatr və musiqi ayrılmaz sənət növləridir. Sizin üçün hansı daha üstündür?

-Əlbəttə ki, musiqi. Necə deyərlər, musiqi ruhun qidasıdır. Səhnədə danışanda bəzən mənə elə gəlir musiqili danışırım, ən çox da mahnı oxuyacağım səhnədən əvvəlki dialoqlarda... Musiqi mənim həyatımdır, onsuz özümü təsəvvür edə bilmirəm.

-Bütün aktrisaların ömür boyu oynamağı arzuladığı obraz olur. Sizin arzuladığınız obraz hansıdır?

-İllərlə ürəyimdə qalan bir obraz var. Musiqili Teatrda yox, Opera Teatrında "Traviata"ны oynamaq arzusun dayam. Bütün müsabiqələrdə Traviatanın ariyasını ifa edirdim. Həsab edirdim ki, Azərbaycanda, hətta, Moskvada Traviatanın ən gözəl ifaçısıyam. Əfsuslar olsun ki, hələ də bu rolun ifa etməmişəm.

-Dəvət əlsəniz, oynayarsınız?

-O vaxt Çexiyada qalib olanda Koreyada qastrol və Çexiyanın Praqa şəhərində "Traviata" tamaşasını oynamaq da mükafata daxil idi. Təəssüflər olsun ki, həmin vaxt Çexiyada böhran başladı və tamaşa alınmadı. Koreyalı dirijor sözünün üstündə durdu. Koreyada Dvorjekin oratoriyasını ifa etdim.

-Teatra gəlişiniz sizə nəyi qazandırdı və nələri alıb?

-Almağına, çox şükür, heç nəyi almayıb, hər şey gözəldir. Qazandırdığına isə çox şeylər qazandırdı. Teatrsevənlər bizi tanıyırlar. Qəribə bir əhvalat danışım, bir dəfə avtobusda ayaq üstə dayananda çantamı bir qadın saxlamışdı. Sonra xatırlatdı ki, düşərsiniz, yadınızdan çıxar. Mən də elə yorulmuşdum ki, unutsam da, eybi yox dedim. O isə cavabında "unutsam, sizi teatrın tapacaqdım" dedi. Hətta, oynadığım tamaşalardakı obrazlarımı da adlarından çəkdi. O zaman anladım ki, demək, teatr da insanları tanıdır.

-Hər insan gələcəyə bir arzu, hədəflə baxır. Sizin hədəfiniz, arzunuz nədir?

-Əsas, bircə arzum var, sağlamlıq. Adi boğazım ağrıyanda dünyada gözüme heç nə və heç kim görünmür. Boğazım, necə deyərlər, çörək ağacımı. Sağlamlıq oldusa, nə lazımdı, hamısını əldə edərdim.

Özümü səhnənin ağası hiss edirəm

olam, sonradan fikrimi dəyişdim. Bilsəydim, müğənni olacağam, bu qədər əziyyət çəkməzdim (gülürük). Uşaq vaxtı evimizdə balaca bir televizorumuz vardı. Günlərin bir günü bu televizor xarab oldu. Atam bizim (üç bacının da) hamımızın ali məktəbə qəbul olduğumuzu gördükdən sonra onu düzəldəcəyini söylədi. Üçüncü bacım da qəbul olduğdan sonra atam televizoru nəinki düzəltdi, hətta yenisini də əvəzlədi. Ancaq bu illər ərzində mən bütün vaxtımı kitabxanada keçirdim. Neftçalada böyük kitabxana vardı. Çoxlu kitablar oxuyurdum və oxumağı hədsiz sevirdim. Bundan başqa, musiqi məktəbinə, foteplano sinfinə girdim. Buranı bitirib, Bakı Musiqi Akademiyasında Xalq artisti, professor Fidan Qasımovanın vokal sinfinə qəbul oldum. Tam ali təhsilimi burada başa vurdu. Aspiranturayı bitirdikdən sonra Moskvaya getdim və Vişnevskaya adına Opera Teatrında assistent-stajor kimi fəaliyyətə başladım. Moskvada olduğum müddətdə bir sıra operalarda çıxış etmişəm. Bundan əlavə, iki beynəlxalq müsabiqənin laureatı adını qazanmışam. 2007-ci ildə Çexiyanın Karlovı Varı şəhərində A.Dvorjak adına 42-ci Beynəlxalq vokal müsabiqəsində 1-ci yerin, elə həmin il Bakıda keçirilən Bülbül adına 4-cü Beynəlxalq vokal müsabiqəsində 2-ci yerin sahibi olmuşam. YUNESKO-nun konsertlərində çıxışlarım olub, İtaliyada, Fransada, Almaniya-da, Avstriyada, Çexiyada, Koreyada, Rusiyada və digər ölkələrdə Azərbaycanı təmsil etmişəm.

-Teatra gəlişinizi necə xatırlayırsınız?

-Moskvada ailə həyatı qurmuşam, ikinci övladım da olandan sonra orada qala bilmədim. Ya qalıb uşaqlara baxmalıydım, ya da sənətlə məşğul olmalıydım. Mən də ailəmə bura köçdüm. Opera teatrına getmədim, elə birbaşa Musiqili teatra gəldim. Direktorumuz Əliqismət müəllimə dərin təşəkkürümü bildirirəm ki, mənə qəbul etdi. 2014-cü ildən Musiqili Teatrda çalışıram.

-Niyə məhz Musiqili Teatr?

cədə məsuliyyətlə yaşayıram. Bu hansı iş olur-olsun. Nə iş görsəm, onu çətin hesab etmirəm. Hamısını sevərək, zövqlə edirəm. Ona görə də mənə çətin gələn iş yoxdur.

-2007-ci ildə Çexiyada keçirilən 42-ci beynəlxalq vokal müsabiqəsində 1-ci yerə layiq görülmüsünü.

-Bu çox çətin bir müsabiqə olmuşdu. Həmin müsabiqəyə hazırlaşanda sanki olimpiya oyunlarına hazırlaşırıdım. Ora hazırlaşmaq üçün bir il ərzində bir gün belə ötürmədən məşqlər edirdim. Beynəlxalq vokal müsabiqəsinin qalibi olmaqla adı vokal müsabiqəsinin qalibi olmaq arasında yerləgöy qədər fərq var. Onların kriteriyalarından heç bizim xəbərimiz də yoxdur. Mənim müəllimim əslən Bakılı olan, ancaq amma İtaliyada yaşayan Anatoli Qusman idi. Məhz onun keçdiyi dərslərin sayəsində bu müsabiqədə birinci yer qazandım.

-Yer tutacağınızdan əmin idiniz?

-(gülür) Sizə düzünü deyim ki, mən hara gedirəmsə, qalib olacağımı bilirəm. Hər zaman özümə, səsimə güvənib müsabiqələrə qatılmışam.

-İstər məktəb dövründə, istərsə də sonrakı dövrlərdə hər zaman öndə olan, uğur qazanan insan olmusunuz. Bəs, sizin üçün bu illər içərisində ən yaddaqalan, səmərəli illər hansı olub?

-Mənə görə, həyatın hər bir mərhələsinin öz gözəlliyi var. Məktəb dövründə çox sevirdim kitab oxumağı, vaxtımı kitabxanada keçirməyi çox sevirdim. Konservatoriyada da, qırmızı diplomla bitirmişəm, bu da oxumağı sevdiyimdən irəli gəlir. Düşünmürdüm ki, fənn lazımdır, yoxsa yox, hamısını əla oxuyurdum. Elə indi də Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində tələbələrimdən oxumaqlarını tələb edirəm. Tələbələr oxumur, onların yerinə bütün mühazirələri özüm oxuyuram. Hətta metroya minəndən düşənə qədər oxuyuram ki, hazırlıqlı gəlim dərse. Tələbələrə mövzunu hərtərəfli danışa bilim. Ona görə də ömrümün bütün dövrləri səmərəli olub.

-Çox zaman sizi müsbət rollarda görmüşük, özünüzü heç mənfə obrazda sınamaq istərdinizmi?

-Mən deyərəm min cavana" tama-